

Andreas Norlén: Tal på Veterandagen 2025

Talare
Andreas Norlén
Talman

Datum
29 maj 2025

Plats
Stockholm

1 Ers majestät,

Ers kungliga höghet,

5 Statsministern,

Överbefälhavaren,

Veteraner och anhöriga,

10

Mina damer och herrar

15

Vi är samlade här idag för att uppmärksamma de insatser som ni veteraner har gjort världen över. I år uppmärksammar vi som nämnts särskilt de veteraner som bidragit vid insatser under åren 1948 till 2000 som inte särskilt uppmärksammats vid tidigare veterandagar. Det gäller såväl förbandsinsatser som observatörsinsatser, katastrofhjälp, fältsjukhus och andra insatser. Vi gör det omgivna av monument över svenskar som verkat i fredens och frihetens tjänst.

20

Nere vid vattnet finns FN-monumentet. Här bakom mig står veteranmonumentet Restare. Minnesmärken över svenskar som omkommit i fredens tjänst respektive över all militär och civil personal som deltagit i humanitära och fredsbevarande operationer.

25

Nere vid vattnet står även Folke Bernadottes byst och Dag Hammarskjölds minnesmärke. Monument över två svenskar som miste livet när de mäklade fred.

30

Ni är många som gjort minnesvärda insatser, som gått före och visat vägen. Med

era handlingar har ni visat andra att vi alla har ett ansvar för varandra. Att vi som medborgare i ett fritt och demokratiskt land har ett ansvar inte enbart för att försvara vår egen frihet och demokrati, utan även för att människor i vår omvärld ska få åtnjuta frihet och demokrati.

Ett år som detta, när vi högtidlighåller att det gått 80 år sedan andra världskriget tog slut, påminns vi om vikten av att axla detta ansvar. Nu som då lever vi i en tid då vår världs framtid är beroende av att vi alla är beredda att göra uppoffringar. En tid då vi till fullo inser värdet av våra medborgerliga fri- och rättigheter, men också en tid då den plikt som följer av medborgarskapet träder i förgrunden: Plikten att tjäna sitt land i försvaret av fred och frihet.

Nu som då finns det lyckligtvis människor som ni. Kvinnor och män som är beredda att utstå personliga risker och umbäranden för att bidra till en friare och fredligare värld för oss alla.

Det val ni gjort är långt ifrån enkelt. Det är inte alls självklart. I en värld av lidande väljer många att blunda för andras smärta. De vänder sig inåt mot den lilla världen av familj och vänner. Ni gjorde ett annat val och kom hem med en mängd värdefulla, men också ibland svåra, erfarenheter.

Många av er fann att dessa erfarenheter kanske inte riktigt togs emot. Kanske fick ni inte det stöd ni hade behövt. Kanske var er arbetsgivare inte redo att ta tillvara på era erfarenheter. Den svenska veteranpolitiken började utvecklas först på senare år.

Men ni ska veta att ni med era handlingar inte enbart gjort en insats för medmänniskor i andra länder. Ni har även sått frön här hemma. Människor i er omgivning har inspirerats av era val. Ni har visat vägen. Nu står andra redo att axla ansvaret.

För några veckor sedan hade jag nöjet att få träffa några av dem som gått i era fotspår. Tillsammans med ledamöter från riksdagens utrikesutskott besökte jag den svenska bataljonen vid Natos multinationella brigad i Lettland, förlagda på Camp Valdemar. Detta är den svenska arméns första insats inom ramen för Nato och det var inspirerande och hoppningivande att se engagemanget hos alla vi mötte. En enig riksdag står bakom insatsen som ska bidra till Natos samlade avskräckning och försvar av det nordatlantiska området.

Riksdagen står även enad bakom Sveriges fortsatta stöd till Ukraina i den strid som rör hela Europas framtid. För att visa vårt stöd besökte jag för ett par månader sedan staden Bucha, tillsammans med talmän från 16 andra europeiska länder, för att markera 3-årsdagen för stadens befrielse från rysk ockupation.

När vi rullade in på stationen i Kiev, efter att ha åkt hela natten från den polska gränsen, såg jag från tågfönstret, på en annan perrong, en flicka med ett helt knippe ballonger. Man kan tänka sig att hon skulle åka med sin familj någonstans för att fira sin födelsedag eller gratulera någon annan.

Det grep verkligen tag i mig som förälder att tänka på hur hon upplever sin barndom i en stad där flyglarmet går nästan varje natt, och hur hennes föräldrar säkert gör allt de kan för att hon ska få en så normal tillvaro som möjligt – till exempel fira sin födelsedag.

För mig blev den där ögonblicksbilden genom tågfönstret en påminnelse om vikten av det som står på spel och vikten av att inte ge upp hoppet trots att vi lever i en tid som på många sätt är mörk.

90

Ärade veteraner,

Jag vill avsluta med att tacka för era insatser för freden och för friheten. Och jag gör det genom att citera ett par strofer ur Esaias Tegnér's dikt Det eviga, som skrevs för mer än 200 år sedan men som talar till oss än idag.

95

Det rätta är evigt: ej rotas där ut

från jorden dess trampade lilja.

100

Erövrar det onda all världen till slut

så kan du det rätta dock vilja.

105

Förföljs det utom dig med list och våld,

sin fristad det har i ditt bröst fördold.

110 Och viljan som stängdes i lågande bröst
tar mandom lik Gud, och blir handling.

115 Det rätta får armar, det sanna får röst,
och folken stå upp till förvandling.

De offer du bragte, de faror du lopp,
120 de stiga som stjärnor ur glömskan opp.

Tack!

125 **Källa**
<div>Manuskript hämtat från riksdagen.se (2025-06-09)</div>

Taggar
2020-tal, 2025, Man, Politiska tal

130 **URI**
<https://www.svenskatal.se/tale/andreas-norlen-tal-pa-veterandagen-2025>

135

140

145